

ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ: 890/68

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των υπ' αριθ. 37/1966 και 310/67 Βασιλικών Διαταγμάτων «περί κατασκευής και λειτουργίας ηλεκτροκινήτων ανελκυστήρων».
(ΦΕΚ 311/Α/31-12-68)

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**

Έχοντες υπ' όψιν:

- 1) Τον Νόμον ΓΠΓ/1911 και ίδια το άρθρον 4 αυτού.
- 2) Την δια της από 18.10.68 υπ' αριθ. 486 Πράξεως σύμφωνον γνωμάτευσιν του παρά τω Υπουργείω Βιομηχανίας Τεχνικού Συμβουλίου.
- 3) Την από 4 Δεκεμβρίου 1968 υπ' αριθ. 825 γνωμάτευσιν του Συμβουλίου Επικρατείας, απεφασίσασμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1.

Το άρθρον 17 του υπ' αριθ. 37/66 Βασ. Δ/τος περί κατασκευής και λειτουργίας ηλεκτροκινήτων ανελκυστήρων, αντικαθίσταται ως κάτωθι:

Κινητήριοι μηχαναί και συσκευαί.

1. Αι κινητήριοι μηχαναί των ανελκυστήρων προσώπων ή φορτίων μεθ' οδηγού, δέον να είναι ηλεκτροκίνητοι απαραίτητως.

2. Η ταχύτης του θαλαμίσκου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 15% της ταχύτητος λειτουργίας αυτού δια τας οριακάς φορτίσεις του θαλαμίσκου.

3. Η χρησιμοποίησις τροχαλιών τριβής επιτρέπεται μόνον όταν χρησιμοποιείται αντίβαρον.

Αι τροχαλίας τριβής δέον να είναι υπολογισμένοι ούτως ώστε κατά την εκκίνησιν του θαλαμίσκου ή κατά την πέδησιν με την κανονικήν ταχύτητα λειτουργίας και το ωφέλιμον βάρος να μη ολισθαίνουν τα συρματόσχοινα επί των αυλάκων αυτών.

Εις τροχαλίας τριβής με σταθερόν σχήμα αυλάκων ο ανωτέρω υπολογισμός δέον να γίνεται με το ωφέλιμον φορτίον πλέον 30%, εις δε τροχαλίας τριβής άνευ σταθερού σχήματος αυλάκων, με το ωφέλιμον φορτίον πλέον 50%.

Η διάμετρος της τροχαλίας τριβής πλέον να είναι το 40πλάσιον τουλάχιστον της διαμέτρου των χρησιμοποιουμένων συρματοσχοίων.

Η ειδική πίεσις επί των αυλάκων της τροχαλίας δεν επιτρέπεται να υπερβή τας τιμάς του κάτωθι πίνακος.

	Ταχύτης συρματοσχοίου εις μέτρα ανά δ/τον	V	Επιτρεπομένη σταθεράς αύλακες K	πίεσις μορφής εις KG/GM	συρματοσχοίων εις μη σταθεράς αύλακες K	εις μη μορφής εις KG/GM2
Έως	0,85		90		23	
»	1,25		80		20	
»	2		60		17	
Άνω	2		60		15	

Το άνοιγμα των αυλάκων της τροχαλίας τριβής εις το κατώτατον μέρος αυτών, εφ' όσον έχουν σχήμα τραπεζοειδές δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερον του 80% της διαμέτρου των συρματοσχοίων δια συρματόσχοινα διαμέτρου άνω των 8 χιλ. και του 75% δια συρματόσχοινα κάτω των 8 χιλιοστών.

Τροχαλίας εντός του φρέατος αι οποία φέρουν τα συρματόσχοινα εκ των άνω δέον να έχωσι κάλυμμα προς αποφυγήν εισχωρήσεως ξένων αντικειμένων εντός των αυλάκων αυτών.

4. Η χρησιμοποίησις τυμπάνου επιτρέπεται μόνον εις ανελκυστήρας ταχύτητος 0.5 ανά δευτερόλεπτον. Οι αύλακες τούτων, δέον να έχουν σχήμα ελικοειδές, ώστε να επικάθηνται επ' αυτών ασφαλώς τα συρματόσχοινα.

Η διάμετρος του τυμπάνου πρέπει να είναι τουλάχιστον 35 φορές μεγαλύτερα της διαμέτρου των συρματοσχοίων.

Το συρματόσχοιον αναρτήσεως, δέον να είναι επαρκούς μήκους, ώστε δια την κατωτάτην ή ανωτάτην θέσιν του θαλαμίσκου να παραμένη εισέτι τουλάχιστον δις περιελιγμένον επί του τυμπάνου.

5. Η σύνδεσις της τροχαλίας τριβή ή του τυμπάνου μετά της κινητηρίου μηχανής επιτρέπεται καθ' οιονδήποτε τρόπον υπό τον όρον να υπάρξη συσκευή ασφαλείας, ήτις και θα σταματά ασφαλώς τον θαλαμίσκον. Τοιαύτη συσκευή ασφαλείας είναι η πέδη.

6. Η κινητήριος μηχανή δέον να φέρη ηλεκτρικήν πέδη.

Η πίεσις της πέδης πρέπει να εξασφαλίζεται μόνον δι' ελατηρίων ή βαρών.

Αύτη πρέπει να είναι ούτω κατασκευασμένη, ώστε να είναι δυνατόν ευχερώς να απελευθερώνεται η τροχαλία τριβής ή το τύμπανον και δια της χειρός, να επαναπεδήσουν δε αμέσως όταν παύση η ανωτέρω ενέργεια.

7. Ο κινητήριος μηχανισμός εις ανελκυστήρας μετά μειωτήρος δέον να φέρη συσκευήν δια της οποίας να δύναται να κινήται ο ανελκυστήρ και δια της χειρός.

Το εξάρτημα της ανωτέρω συσκευής επί του οποίου θα επενεργή η χείρ, δέον να έχη σχήμα δίσκου άνευ προεξοχών.

Χειρομοχλοί απαγορεύονται.

Αι διευθύνσεις προς τα άνω και κάτω του θαλαμίσκου, δέον να σημειούνται ευκρινώς, επί της κινητηρίου μηχανής και επί των διακοπών ανόδου-καθόδου.

Εις ανελκυστήρας άνευ μειωτήρος δέον να προβλεφθή διάταξις μετακινήσεως του θαλαμίσκου.

Άρθρον 2.

Μετά το άρθρον 17 του υπ' αριθ. 37/66 Β. Διατάγματος τίθεται άρθρον 18 έχον ως ακολούθως:

Επιτρεπόμενα μέσα αναρτήσεως θαλαμίσκου.

1. Ανάρτησις του θαλαμίσκου επιτρέπεται να εκτελήται:

α) Δια χαλυβδίνων συρματοσχοίων.

β) Δι' αρθρωτών ελασμάτων.

γ) Δια κοχλιών.

δ) Δι' οδοντωτών ράβδων.

Το μεταφερόμενον βάρος τους θαλαμίσκου μετά του ωφελίμου φορτίου, δέον να είναι ομοιόμορφως κατανεμημένον επί των μέσων αναρτήσεως.

2. Η ελαχίστη επιτρεπομένη διάμετρος των χαλυβδίνων συρματοσχοίων δι' ανελκυστήρας δέον να είναι 6,5 χιλ. Συρματόσχοινα κάτω των 8 χιλ. Απαγορεύονται εις τας κάτωθι περιπτώσεις:

α) Όταν το ωφέλιμον φορτίον είναι μεγαλύτερον των 300 KG.

β) Όταν δεν χρησιμοποιούνται τροχαλία τριβής με αύλακες σταθερού σχήματος.

γ) Όταν υφίσταται κίνδυνος φθοράς των συρματοσχοίων λόγω διαβρώσεων.

Εις ανελκυστήρας με τροχαλίαν τριβής ο θαλαμίσκος δέον να αναρτάται τουλάχιστον δια τριών συρματοσχοίων. Τα συρματόσχοινα δέον να υπολογίζωνται εις εφελκυσμόν. Ο συντελεστής ασφαλείας δια τα συρματόσχοινα των ανελκυστήρων προσώπων ή φορτίων μεθ' οδηγού δι' οιονδήποτε ταχύτητα, πρέπει να είναι τουλάχιστον 14.

Τα συρματόσχοινα δέον να πληρώσι τας διατάξεις της χώρας προελεύσεως τούτων, ο δε υπολογισμός αντοχής αυτών δέον να εκτελήται κατά τας διατάξεις των DIN 5890 και DIN 2078.

Η ονομαστική αντοχή εις έλξιν εκάστου συρματοσχοίου πρέπει να είναι τουλάχιστον 130 KG, ανά τετρ. χιλιοστόν και ουχί μεγαλύτερον των 180 KG, ανά τετρ. χιλιοστόν

Τα συρματόσχοινα δέον να είναι ασφαλώς στερεωμένα με σφηνοειδή ελάσματα δι' επιχύσεως μολύβδου ή δι' άλλης ασφαλούς μεθόδου.

Τα σφηνοειδή ελάσματα και αι σφηνοειδείς δέστραι δέον να πληρώσι τας διατάξεις της χώρας προελεύσεως τούτων, η δε έξοδος της σφηνός κατά την επικάθησιν του θαλαμίσκου ή του αντιβάρου να αποκλείεται.

Εφ' όσον η σύνδεσις των συρματοσχοίων υπόκειται εις κίνδυνον διαβρώσεως, δέον να προφυλάσσηται δια καταλλήλου λιπαντικού.

Εις ανελκυστήρας με τροχαλίαν τριβής, δέον όπως έκαστον συρματοσχοιον τανύεται μέσω κοχλίου τανύσεως.

Οι κοχλίοι τανύσεως, δέον να έχωσι και δεύτερον περικόχλιον, ως και ασφαλιστικήν περόνην (κοπίλια)

Η σύνδεσις των συρματοσχοίων εις το αντίβαρον, δέον να εκτελήται επί πλέον δια παρεμβολής ελατηρίων πίεσεως.

Εις περίπτωσιν εμμέσου αναρτήσεως του θαλαμίσκου ή των αντιβάρων ή και αμφοτέρων δέον όπως τα σταθερά άκρα των συρματοσχοίων στερεούνται μέσω ελατηρίων ή άλλης ειδικής διατάξεως εξασφαλιζούσης την ομοιόμορφον φόρτισιν των συρματοσχοίων.

Εις ανελκυστήρας με τύμπανον, δέον το άκρον του συρματοσχοίου να διέρχεται εκ του εξωτερικού καλύμματος αυτού και να συγκρατήται ασφαλώς δια σφηνοειδούς στηρίξεως.

Εφ' εκάστης ομάδας καλωδίων να αναρτάται εις κατάλληλον σημείον δια σύρματος μετά μολυβδοσφραγίδος, πινακίς εμφανίτουσα την διάμετρον του καλωδίου, τον αριθμόν πυρήνων, τον αριθμόν και το πάχος των συρμάτων, την αντοχήν θραύσεως της ύλης και την ημερομηνίαν χρησιμοποίησεως του καλωδίου.

Εάν εις την ανάρτησιν του θαλαμίσκου χρησιμοποιούνται αρθρωτά ελάσματα, τότε ούτος δέον να αναρτηθή εις δύο τουλάχιστον τοιαύτα ελάσματα, η δε ταχύτης του θαλαμίσκου εις την περίπτωσιν ταύτην δεν επιτρέπεται να είναι ανωτέρα των 0,5 μέτρων ανά δευτερόλεπτον.

Η στηρίξις των αρθρωτών ελασμάτων επί του θαλαμίσκου δέον να είναι ασφαλής κατά τοιούτον δε τρόπον, ώστε η δύναμις κατά την στροφήν να μη μεταβάλλεται.

Εις τα αντίβαρα η ισορρόπησις δέον να επιτυγχάνεται μέσω ελατηρίου πίεσεως.

Κατά τον υπολογισμόν των αρθρωτών ελασμάτων εις εφελευσμόν δέον να λαμβάνεται ως συντελεστής ασφαλείας το 9.

3. Ιμάντες ή ζώναι απαγορεύονται ως μέσα αναρτήσεως θαλαμίσκων ή αντιβάρων.

Άρθρον 3.

Τα άρθρα 21 και 22 του Β. Διατάγματος 37/99 «περί κατασκευής και λειτουργίας ηλεκτροκινήτων ανελκυστήρων» αντικαθίστανται, ως κάτωθι:

1. Από της δημοσιεύσεως του παρόντος, η άδεια λειτουργίας του ανελκυστήρος καταργείται, την δε ευθύνην, τόσον δια την συμφώνως με τους κανονισμούς κατασκευήν, όσον και την καλήν λειτουργίαν της εγκαταστάσεως του ανελκυστήρος φέρουν οι αδειούχοι εγκαταστάται και συντηρηταί αυτών.

2. Οι κάτοχοι αδείας εγκαταστάσεως ανελκυστήρων δέον να συντάσσουν πλήν και αρτίαν μελέτην των ηλεκτρομηχανολογικών στοιχείων των ανελκυστήρων βάσει των εν ισχύϊ κανονισμών και να εκτελούν την εγκατάστασιν αυτών, συμφώνως με την υπ' αυτών συνταχθείσαν μελέτην.

Η μελέτη δέον να περιλαμβάνη τα κάτωθι:

α) Σχεδόν εις τριπλούν υπό κλίμακα 1:10 έως 1:50 εμφανίον το σύνολον της εγκαταστάσεως εν κατόψει και τομήν (φρέαρ. μηχανοστάσιον, θαλαμίσκον, κινητήριον μηχανήν κ.λπ.)

β) Σχέδιον εις τριπλούν σχηματικής παραστάσεως της συνδεσμολογίας του κινητήρος μετά των συναφών συσκευών χειρισμού και ασφαλείας μετά της διατομής των χρησιμοποιηθέντων αγωγών εις όλους τους κλάδους των κυκλωμάτων.

γ) Τεχνικόν περιγραφικόν υπόμνημα της εγκαταστάσεως.

δ) Υπολογισμόν των ευθυντηρίων ράβδων του θαλαμίσκου και αντιβάρου, εν περιπτώσει καθ' ην θα είναι εφωδιασμένον τούτο δια συσκευής αρπάγης.

ε) Υπολογισμόν των συρματοσχοίων αναρτήσεως θαλαμίσκου-αντιβάρου.

στ) Υπολογισμόν τυμπάνου ή τροχαλίας τριβής.

ζ) Υπολογισμόν ισχύος κινητήρος.

η) Υπολογισμόν της υπό του ρυθμιστού ταχύτητος ασκουμένης δυνάμεως επί της συσκευής αρπάγης.

θ) Προϋπολογισμόν της αξίας του συνόλου της εγκαταστάσεως.

ι) Τα κεκανονισμένα παράβολα.

3. Μετά την αποπεράτωσιν της εγκαταστάσεως του ανελκυστήρος ο ενδιαφερόμενος ιδιοκτήτης οφείλει να υποβάλη δι' αιτήσεώς του εις την αρμοδίαν υπηρεσίαν του Υπουργείου Βιομηχανίας τα κάτωθι:

α) Τον κατά την παρ. 2 φάκελλον μελέτης προς έλεγχον.

β) Υπεύθυνον βεβαίωσιν του εργοστασίου κατασκευής ή του αντιπροσώπου εμφανίζουσιν τα κατασκευαστικά στοιχεία των χρησιμοποιηθέντων συρματοσχοίων αναρτήσεως και της συσκευής αρπάγης.

γ) Υπεύθυνον δήλωσιν του εγκαταστάτου του ανελκυστήρος εμφανίζουσιν την προέλευσιν και τα κατασκευαστικά στοιχεία της βαρουλικού μηχανής και του κινητήρους.

δ) Υπεύθυνον βεβαίωσιν διπλωματούχου μηχανικού περί αντοχής του φέροντος οργανισμού ως και περί κατασκευής των τοιχωμάτων του φρέατος εκ σκυροδέματος (μονομπλόκ) ή οπτοπλινθοδομής πάχους μιας πλίνθου (μπατικό).

ε) Υπεύθυνον δήλωσιν του ιδιοκτήτου περί αναθέσεως της συντηρήσεως του ανελκυστήρος εις πρόσωπον έχον το προς τούτο δικαίωμα, ως και υπεύθυνον δήλωσιν του προσώπου τούτου περί αναλήψεως της συντηρήσεως του ανελκυστήρος.

ζ) Υπεύθυνον δήλωσιν εις τετραπλούν του εγκαταστάτου του ανελκυστήρος δι' ης βεβαιούται ότι η εγκατάστασις αποπερατώθη και έχει εκτελεσθή συμφώνως προς τους εν ισχύϊ κανονισμούς και την συνταχθείσαν μελέτην.

4. Η Δ.Ε.Η. θα χορηγή ρεύμα κατόπιν υποβολής εις αυτήν της εν παραγράφω 3 (εδ. ζ') υπευθύνου δηλώσεως του εγκαταστάτου δεόντως τεθεωρημένης παρά της αρμοδίας Υπηρεσίας του Υπουργείου Βιομηχανίας μετά τον υπ' αυτής έλεγχον της μελέτης, θα αποστέλλη δε εις την αρμοδίαν Υπηρεσία του Υπουργείου Βιομηχανίας μηνιαίας καταστάσεις των ηλεκτροδοτηθέντων ανελκυστήρων.

5. Ο εκτελέσας την εγκατάστασιν αδειούχος εγκαταστάτης και ο συντηρητής του ανελκυστήρος υποχρεούνται, ο μεν πρώτος κατά τον αρχικόν έλεγχον του ανελκυστήρος, ο δε δεύτερος κατά τους τυχόν επομένους ελέγχους, να διαθέτουν δια τας δοκιμάς του ανελκυστήρος το απαιτούμενον προσωπικόν ως και τα απαραίτητα όργανα, εργαλεία, βάρη κ.λπ. να παρίσταται δε κατά την εκτέλεσιν του ελέγχου και των δοκιμών. Κατά τον εκτελούμενον έλεγχον του ανελκυστήρος, δέον κυρίως να επαληθεύωνται τα κάτωθι:

α) Η ύπαρξις απάντων των συσκευών ασφαλείας.

β) Η καλή λειτουργία αυτών.

γ) Αι διατομαί των χρησιμοποιηθέντων αγωγών και η μόνωσις αυτών έναντι γης, ήτις δέον να είναι τουλάχιστον 250.000 ΩΜ.

δ) Η καλή εκτέλεσις των γειώσεων.

ε) Η διάμετρος των χρησιμοποιηθέντων συρματοσχοίων.

στ) Η ασφαλής λειτουργία της συσκευής αρπάγης μετά του ωφελίμου φορτίου τουλάχιστον, εν κινήσει, μέσω του ρυθμιστού ταχύτητος.

ζ) Η λειτουργία των τερμάτων διαδρομής.

η) Η καλή λειτουργία του συστήματος προμανδαλώσεως.

θ) Η μη ολίσθησις των συρματοσχοίων.

ι) Η καλή λειτουργία της πέδης.

ια) Η δια δοκιμαστικής διαδρομής προς τα άνω και κάτω ομαλή και απρόσκοπτος λειτουργία του ανελκυστήρος.

ιβ) Η ύπαρξις πινακιδών αναγραφουσών:

ΠΡΟΣΟΧΗ Ο ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡ ΔΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗ ΛΟΓΩ ΒΛΑΒΗΣ.

ΠΡΟΣΟΧΗ Ο ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡ ΔΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗ ΛΟΓΩ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΣ, ανά μίαν δι' εκάστην θύραν φρέατος..

ιγ) Παν κρινόμενον παρά του αρμοδίου τεχνικού υπαλλήλου αναγκαίον συμφώνως των εν ισχύϊ διατάξεων.

6. Μετά τον έλεγχο του ανελκυστήρος υπό της αρμοδίας Υπηρεσίας του Υπουργείου Βιομηχανίας αυτή κοινοποιεί προς τον ιδιοκτήτην δελτίον ελέγχου δι' ου γνωρίζονται τα αποτελέσματα αυτού, ως κατωτέρω:

α) Εφ' όσον ο ανελκυστήρ πληροί τους εν ισχύϊ κανονισμούς αναγράφεται η φράσις «εγένετο έλεγχος δια το σύμφωνον με τους κανονισμούς και την μελέτην» και η ηλεκτροδότησις του ανελκυστήρος δεν διακόπτεται..

β) Εφ' όσον παρατηρηθούν ελλείψεις, αύται αναγράφονται εν τω δελτίω ελέγχου και ταυτοχρόνως παρέχεται προθεσμία άρσεως αυτών μη διακοπτομένης της ηλεκτροδοτήσεως, προ της λήξεως της ως άνω προθεσμίας.

γ) Εφ' όσον διαπιστωθούν σοβαράί ελλείψεις δύναται το Υπουργείον Βιομηχανίας δια λόγους ασφαλείας να διατάξη την διακοπήν ηλεκτροδοτήσεως μέχρι της άρσεως των υπ' όψιν ελλείψεων.

7. Οι αδειούχοι εγκαταστάται ανελκυστήρων υποχρεούνται να κατασκευάζουσι τούτους δι' εγκεκριμένων και καταλλήλων δια την περίπτωσιν υλικών, να τηρώσιν απολύτως τους εν ισχύϊ κανονισμούς ασφαλείας και τους κανόνας της τέχνης.

Τας αυτάς ως άνω υποχρεώσεις έχουσιν οι αδειούχοι συντηρηταί ανελκυστήρων κατά την εκτέλεσιν της συντηρήσεως αυτών.

8. Ανεξαρτήτως των ανωτέρω οι εγκαταστάται ή οι συντηρηταί των ανελκυστήρων υποχρεούνται εις την επανόρθωσιν των ελλείψεων ή και συμπλήρωσιν της εγκαταστάσεως, συμφώνως προς τους κανονισμούς και κατά τας υποδείξεις της Υπηρεσίας, άνευ οιασδήποτε αμοιβής, κατά τον πρώτον έλεγχο, προκειμένου περί μη φυσιολογικών φθορών.

Άρθρον 4.

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου μόνου του υπ' αριθ. 310/67 Β. Διατάγματος «περί τροποποιήσεως του υπ' αριθ. 37/66 Β. Διατάγματος «περί κατασκευής και λειτουργίας ηλεκτροκινήτων ανελκυστήρων» καταργείται.

2. Το δεύτερον εδάφιον της παραγράφου 5 του άρθρου 26 του υπ' αριθ. 37/66 Β. Διατάγματος «περί κατασκευής και λειτουργίας ηλεκτροκινήτων ανελκυστήρων», αντικαθίσταται ως ακολούθως: «Ο αδειούχος συντηρητής οφείλει να επιθεωρή τον ανελκυστήρα τουλάχιστον μίαν φοράν τον μήνα υπογράφων εις το βιβλιάριον συντηρήσεων».

Άρθρον 5.

1. Δια του παρόντος Β. Διατάγματος καταργείται πάσα διάταξις Β. Διατάγματος ή Κανονισμού αντικειμένη προς τας διατάξεις του παρόντος, αφορώσας την κατασκευήν και λειτουργίαν των ανελκυστήρων.

2. Η ισχύς του παρόντος Β. Διατάγματος άρχεται από της δημοσιεύσεως του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εις τον αυτόν επί της Βιομηχανίας Υπουργόν, ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος Β. Δ/τος.

Εν Αθήναις τη 19 Δεκεμβρίου 1968
Εν Ονόματι του Βασιλέως

Ο ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΩΪΤΑΚΗΣ

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤ. ΚΥΠΡΑΙΟΣ